

OTROŠKE NALEZLJIVE BOLEZNI

OTROŠKE NALEZLJIVE BOLEZNI : NADLEŽNE A PO VEČINI
NENEVARNE

Če ima otrok nalezljivo bolezen, je nevarno da se jo bodo našli tudi drugi. Najbolj se širijo norice, peta in šesta bolezen ter škrlatinka, bolj redko pa oslovski kašelj. Otroci pridejo v stik s temi boleznimi v dokaj zgodnjih letih svojega življenja, bolezen prebolijo in proti večini ostanejo imuni za vse življenje.

Rdečke so v bistvu zelo blaga bolezen in otroci proti njim niso cepljeni zato, ker bi bolezen malim bolnikom povzročala težave, pač pa se cepijo zaradi tega, da bi obvarovali nosečnice, saj virus na plodu povzroča hude okvare. S cepljenjem torej zdravniki preprečijo širjenje virusa med populacijo. Začetni simptomi so vročica in blag nahod, ki ga spremlja boleče grlo. Ko se pojavi izpuščaj na obrazu in lasišču ter se razširi na roke in telo, veste, da gre za nekaj več. Pike se ne zlivajo skupaj kot pri ošpicah in po navadi zbledijo po 2-3 dnevih. Žrtev moramo spodbujati k počitku in ji dajati dovolj tekočin, toda nobeno drugo zdravljenje ni potrebno.

Škrlatinka je izjema, saj otrok za to boleznijo zboli večkrat. Povzročitelj se širi z bolnika na zdravega s kapljicami sline in nosnega izcedka. Za širjenje bolezni so bolj pomembni bolniki, zlasti v prvih dneh bolezni, in manj zdravi nosilci. Pri kar 15-20% sicer zdravih otrok najdemo streptokok (bacil) v nosu ali v žrelu. Bolezen se najhitreje širi tam kjer, kjer prihaja v tesen stik več št. otrok, npr. v šolah, vrtcih, na taborih in pa v slabših socialnih razmerah. Bolezen je dobila svoje ime po rdečem izpuščaju, ki pokriva telo žrtev. Povzroči jo infekcija s streptokoki, začetni simptomi so bruhanje, glavobol, zatekanje bezgavk v vratu in povišana temperatura od 38.5-40.5 °C. Bolezen ponavadi prizadane otroke med 2. in 8. letom starosti, izpuščaj, ki jo spremlja, obledi v približno tednu dni. Če se otrok okuži s škrlatinko, se vam ni treba vznemirjati, saj ni nič bolj nevarna kot bakterijska okužba grla oz. angina.

Norice oziroma vodene koze povzročata virus varicella zoster. Bolezen je zelo razširjena, spada med klasične otroške nalezljive bolezni. Obstaja cepivo proti noricam vendar vseh otrok ne smejo cepiti zaradi alergij. Norice praktično nimajo zapletov, ki bi se pojavile po preboleli bolezni, pa tudi sama bolezen ne povzroča večjih težav. Večkrat cepijo otroke ki imajo prirojen šibkejši imunski sistem, slednji pa so denimo otroci ki so oboleli za levkemijo in podobnimi boleznimi, ki se torej zdravijo z kortikosteroidi in citostatiki. Pri njih bi se bolezen lahko pokazala v mnogo težji obliki. Prvi znaki bolezni so ponavadi rahlo povišana telesna temperatura, glavobol, bolečine v hrbtu in izguba teka. Za norice ni nujno poiskati zdravniške pomoči. Pacienta je treba spodbujati, naj počiva in pije veliko tekočin, da ne pride do izsušitve zaradi povišane temperature.

Oslovski kašelj je zelo huda otroška nalezljiva bolezen, ki je posebej nevarna za mlajše otroke. S cepljenjem so jo zdravniki zelo omejili, se pa kljub temu pojavi vsako leto kar nekaj primerov. Bolni otroci imajo do 20 do 40 napadev na dan in jih bolezen zelo izčrpa. Bolezen

povzročča bacil, ki se prenaša kapljično. Bolezen se začne kot običajni prehlad, navadno brez vročine. Po 14 dneh pa imajo otroci že prave napade kašlja. Otrok lahko tudi desetkrat zakašlja v eni sapi in obraz mu pomodri ali zaripne. Bruhanje je pogosto dodatni simptom bolezni.

Ošpice so zelo nalezljiva bolezen. Virus je patogen za človeka, okužijo se lahko tudi opice. Bolezen se prenaša kapljično. Bolnik je kužen nekaj dni pred pojavom izpuščajev ter 6 dni po njem. Temperatura se povšuje do približno 3. ali 4. dneva, ko doseže 39.5 - 40 °C . Včasih lahko v ustih vidimo majhne bele pikice, pod lasmi na čelu in za ušesi pa se pojavijo majhne rožnate pike. Ta izpuščaj se spuša navzdol in pokrije telo v približno 36-ih urah. Rožnate pike se lahko zlijejo skupaj, vendar obledijo v približno 3-4 dnevih. Virus vztopi v telo skozi lsuznico nosno-žrelnega prostora in vrjetno tudi preko očesne veznice preko okuženih rok. Bolnik mora počivati in piti dovolj tekočine. Bakterijske zaplete zdravijo z antibiotiki. Ošpice preprečujemo z cepljenjem, cepivo je varno in učinkovito.

Šesta bolezen je virusna bolezen majhnih otrok. Ponavadi prizadene otroke med šestim in tretjim letom starosti. Bolezen se začnja z naglim dvigom telesne temperature (tudi do 40 o C). Tak hiter dvig temperature lahko pri otroku do dveh let izzove vročinske krče. Otrok ima lahko tudi povečane bezgavke. Temperatura ostaja visoka 3 dni, nato pade na normalo. Istočasno s padcem temperature se pojavi izpuščaj; najprej na prsih, trebuhu in hrbtu, nato se razšiti na vrat in noge, zadnjici in stegna. Otrok se ob tem dobro počuti in zdi se, kot da se je z izbruhom izpuščaja bolezen pozdravila. V dveh dneh izpuščaj popolnoma izgine, kar pomeni, da je otrok zdrav. Antibiotiki v tem primeru niso učinkoviti, saj gre za virusno okužbo. V času visoke temperature dajemo otroku veliko mlačne tekočine, pazimo, da ni preveč oblečen in da v prostoru ni prevroče. Po navodilu zdravnika dajemo zdravila, ki znižujejo telesno temperaturo (paracetamol ali inuprofen). Včasih ga moramo ohlajati z obkladki ali mlačnimi kopelmi.

Peta bolezen je virusno obolenje, ki se prenaša s kapljično infekcijo, preko dihal. Obolevajo majhni otroci, šolarji, pa tudi posamezni odrasli. Virus prizadene celice rdečega kostnega mozga, zato se lahko v fazi prebolevanja bolezen pojavi blaga do zmerna slabokrvnost. Za bolezen je značilno, da nastopi izbruh izpuščaja nenadoma, brez poprejšnjih prehladnih znakov, prav tako ni povišane telesne temperature. Bolezen trajo 6-14 dni učasih tud do 21. zdravila zdravniki ne poznajo, otrok naj bi nekaj dni samo počival.

OTROŠKE NALEZLJIVE BOLEZNI

Najbolj znane otroške nalezljive bolezni so:+

- ✚ ŠKRLATINKA je bakterijska okužba, ki se evčinoma prenaša preko predmetov in s hrano. Bolezen se začne naglo, pojavi se vročina, glavobol, bolečine v trebuhu, včasih bruhanje, boleče grlo.. izpuščaj se pojavi 2 ali 3 dan. Bolezen zdravimo z antibiotiki ter z zdravili proti vročini.
- ✚ NORICE spadajo med herpesne virusne infekcije. Noric ne zdravimo z antibiotiki, ker jih povzroča virus, ampak z cepivom. Priporočljiv je počitek, redno kopanje, veliko tekočine in lahko prebavljiva hrana.
- ✚ RDEČKE povzroča virus ki se prenaša kapljično. Izpušča j pri rdečkah je najbolj podoben izpuščaju pri ošpicah. Ko izpuščaj zbledi, bolnik ni več kužen. Zdravimo se predvsem z ležanjem in z splošno previdnostjo.
- ✚ OŠPICE zdravimo z antibiotiki. Bolezen se prenaša kapljično. Virus vztopi v telo skozi nosnožrelnega prostora in skozi očesno veznico preko okuženih rok. Bolnik mora počivati in piti veliko tekočine. Izpuščaj: rožnate pike ki se širijo po telesu.
- ✚ OSLOVSKI KAŠELJ je zelo huda nalezljiva bolezen. Povzroča jo bacil, k ise prenaša kapljično. Bolezen se prične kot hud prehlad, brez vročine. Proti boleznini se moramo cepiti.
- ✚ PETA BOLEZEN je virosno obolenje, prenaša se kapljično. Izpušaj se pojavi nenadoma, brez vročine. V preblevanju se večkrat pojav slabokrvnost.
- ✚ ŠESTA BOLEZEN je virusna bolezen. Bolezen se začne z povišano temperatur kar pri majhnih otrocih lahko povzroči vročinske krče. Tudi pri tej boleznini se pojavi izpuščaj ki se hitro širi po telesu. V dveh dneh izpuščaj izgine, takrat je otrok zdrav. Bolezen zdravimo z zdravili proti vročini ter z počivanjem.